

Borze v preteklem tednu

24. oktober – 31. oktober 2014, leto VI, št. 43

www.nlbskladi.si

Fed zaključuje krizo z ukinitvijo QE

Pričakovan zaključek programa odkupovanja obveznic s strani Ameriške centralne banke, visoka ameriška gospodarska rast ter dodatno povečanje stimulacijskega paketa Bank of Japan je prispevalo k izjemno pozitivnemu preteklemu borznem tednu.

v EUR	V zadnjem tednu (24.10.2014-31.10.2014)	Letos (31.12.2013 - 31.10.2014)
Svet - MSCI World*	+3,47%	+13,15%
ZDA - S&P 500*	+3,78%	+20,14%
Evropa - DJ STOXX 600*	+2,94%	+2,60%
Japonska - Topix*	+4,52%	+5,68%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	+4,28%	+11,51%

* Donosnost cenovnega indeksa v EUR, vir: Bloomberg.

Ameriška centralna banka (Fed) je prejšnji teden, po šestih letih zagotavljanja poceni denarja z namenom pospešitve gospodarstva, zaključila svoj stimulacijski program »kvantitativnega sproščanja« oz. program nakupa državnih in hipotekarnih obveznic. Program, ki je novembra 2008, po propadu banke Lehman Brothers, prvotno nastal kot orodje v boju proti kolapsu finančnega sistema, je v preteklih letih za spodbudo šibkemu gospodarstvu v treh tranšah zagotovil 4.000 mrd USD sredstev. Okrevanje gospodarstva in predvsem pozitivni rezultati s trga dela (stopnja brezposelnosti se je z visokih ravni v letu 2009 - 10 % znižala na 5,9 % v prejšnjem mesecu) so prispevali k ukinitvi programa, ki ga je sicer nakazovalo že postopno zmanjševanje obsega nakupov sredstev v letošnjem letu. Kljub odvzemu pomembnejše vzpodbude pa Fed ohranja ključno obrestno mero na rekordno nizki ravni (0-0,25 %) še vsaj do druge polovice prihodnjega leta, osredotočenost pa s trga dela preusmerja na inflacijo, ki ostaja pod ciljno 2 % ravno.

Okrevanje trga dela na katerem sloni odločitev ameriške centralne banke krepijo tudi v prejšnjem tednu objavljeni podatki gospodarske rasti. Ameriško gospodarstvo se je v letošnjem tretjem četrtletju okrepilo za 3,5 %, kar je več od pričakovanj. V kombinaciji s predhodnim četrtletjem (ko je sicer višje, 4,6 %, rast poganjala obsežna investicijska dejavnost podjetij) pa je tudi pomirila trge in odpravila dvome, da je bil padec gospodarske aktivnosti v prvem četrtletju, kaj drugega kot zgolj posledica hude zime. Za pozitivno vzdušje je poskrbela tudi objava podatka o zaupanju ameriškega potrošnika, ki je meseca oktobra dosegla najvišjo raven po oktobru 2007.

V nasprotju z ameriško je japonska centralna banka (Bank of Japan) prejšnji teden presenetila vlagatelje. V boju s pešajočo gospodarsko rastjo in bojaznijo pred zdrsom gospodarstva v recesijo, slednja dodatno krepi že tako obsežen stimulativen program in povečuje program odkupovanja obveznic za dodatnih 143 mrd evrov. Zaskrbljenost nad šibko inflacijo, ki kljub povečanju davka na dodano vrednost ostaja pod ciljno ravni 2 % in nizka cena nafte v zadnjem obdobju, je prispevala k odmevnejši akciji centralne banke. Glede na preteklo retoriko o siceršnjem zadovoljstvu glede ravni cen, je bil petkova poteza Japonske centralne banke zato nepričakovana. Skupen program v vrednosti 572 mrd evrov na letni ravni je tako navdušil vlagatelje, japonski kapitalski trg pa je v preteklem tednu posledično porastel za 4,52 odstotkov.

Med pomembnejšimi novicami, ki so prejšnji teden krojile razpoloženje vlagateljev na stari celini, je bila objava gospodarske klime nemškega inštituta za ekonomske raziskave IFO, ki je v oktobru, šestič zapored ponovno rahlo nazadoval. Poleg trenutne ocene stanja nemške ekonomije so se po mnenju vodilnih nemških direktorjev poslabšala tudi pričakovanja glede prihodnosti. Upočasnitev rasti nemškega gospodarstva potrjujejo tudi neprepričljivi makroekonomski podatki (tovarniška naročila, izvoz, industrijska proizvodnja) ter krčenje gospodarstva v drugem četrtletju z malo možnostmi za optimistično rast v tretjem četrtletju. Nemško gospodarsko rast so namreč močno prizadele gospodarske sankcije proti Rusiji (izvoz je avgusta na letni ravni upadel za 26 odstotkov), pa tudi šibko povpraševanje drugih članic območja evra in upočasnitev Kitajske. Kljub splošno dokaj neugodnim objavam pa v preteklem tednu velja izpostaviti poskok proizvodne aktivnosti, ki je oktobra zabeležila najhitrejšo rast v zadnjih treh mesecih.

Bijanka Pavšič,
koordinatorka trženja in prodaje

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerikoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.